

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Moravskoslezský
kraj

Model sociální služby Terapeutická komunita

Struktura modelu

1. Vymezení typických nepříznivých situací, na které služba reaguje
2. Specifikace potřeb, na které služba reaguje
3. Činnosti služby
4. Optimální provozní doba
5. Optimální personální zajištění služby
6. Parametry kapacity
7. Minimální standard služby pro zajištění potřeb v území
8. Optimální výsledek práce služby směrem k uživatelům

1. Vymezení typických nepříznivých situací, na které služba reaguje

Primární typickou nepříznivou situací je vzhledem k cílové skupině služby

- závislost nebo ohrožení závislostí na návykových látkách a/nebo hazardní hře.

Služba nadále reaguje na následující nejčastější nepříznivé sociální situace, které se závislostí a ohrožení závislostí souvisejí:

- Zadluženost
- Nezaměstnanost
- Vztahové problémy
- Špatný zdravotní stav
- Špatný psychický stav
- Neexistence (ztráta) bydlení
- Kriminální minulost/budoucnost - problémy s orgány činnými v trestním řízení
- Finanční problémy
- Sociální izolace
- Nízká míra informovanosti v oblasti užívání návykových látek, sociálně-právní oblasti
- Ztráta sociálních dovedností
- Absence nebo nízká motivace ke změně
- Neschopnost řešit situaci vlastními silami
- Neuspokojení základních životních potřeb
- Předsudky a diskriminace cílové skupiny

2. Specifikace potřeb, na které služba reaguje

Jednotlivé potřeby dle oblastí:

Podpora v abstinenci

- ze strany odborníků
- ze strany skupiny

Bydlení

- najít či změnit místo k bydlení, mít bezpečné místo k bydlení
- osamostatnit se, mít něco svého, mít své soukromí
- zlepšení vztahů v místě bydlení – vztahy se sousedy
- mít informace o finanční podpoře v oblasti bydlení
- finanční plánování – zvládnout si našetřit na kauci
- udržet si bydlení – v souvislosti s léčbou, dluhy

Finance

- mít legální zaměstnání, nepracovat jen na černo
- umět hospodařit se svými financemi
- řešit své dluhy – zorientovat se ve své finanční situaci, vědět, na koho se můžu obrátit

- finanční nezávislost, soběstačnost
- zajistit bezpečí svou finanční situací

Vzdělání a práce

- zvýšit si kvalifikaci, dokončit školu
- mít prestiž, postavení
- seberealizovat se
- dělat něco užitečného
- udržet si zaměstnání
- něco dokázat, aby mě ostatní znovu brali
- jistota zaměstnání (agentury apod.)
- potřeba struktury a organizace v životě, času

Zdraví

- cítit se dobře, nebo alespoň lépe – vyřešení zdravotních potíží
- pečovat o sebe
- zorientovat se v oblasti péče o zdraví – zdraví X závislost, souvislosti vzhledem k abstinenci

Komunikace a vztahy

- komunikovat s okolím – práce, komunita
- řešit vztahy s rodinou (původní i současnou), s partnery, dětmi, s kamarády, známými

Osobní růst a rozvoj

- spirituální rozvoj
- posílení kompetencí
- rozvoj dovedností a schopností nových nebo znovuobjevených

Změna životního stylu

- umět smysluplně využít volný čas
- vrátit se ke starým nebo objevit nové koníčky
- pečovat o sebe

Další potřeby

- akceptace, přijetí, pochopení – i s prožitou minulostí, sám sebou, okolím
- úcta
- mít se rád
- být mobilní – zpět řidičák, nepřijít o něj
- něco změnit, potřeba změny
- být „čistý“ – vyřešit si právní minulost / současnost

3. Činnosti služby

Přímá práce s klientem

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb v terapeutických komunitách se zajišťují v rozsahu těchto úkonů, v rámci kterých je vykonávána přímá práce nebo práce ve prospěch klienta:

a) poskytnutí stravy:

1. vytvoření podmínek pro samostatnou přípravu nebo pomoc s přípravou stravy

- Instruktaž k přípravě stravy a obsluze přítomných zařízení

2. zajištění nebo poskytnutí stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování

- Instruktaž k přípravě specifické stravy
- Poskytnutí stravy
- Nutriční poradenství (v návaznosti na poškození zdraví způsobené rizikovým způsobem života)
- b) poskytnutí ubytování:

1. ubytování

- Zajištění základního vybavení
- Poskytnutí lůžkovin

2. zajištění podmínek pro úklid, praní ložního prádla a žehlení

- Instruktaž k úklidu pokoje a společných prostor
- Instruktaž k použití pračky a ledničky
- Výdej úklidových prostředků

3. zajištění podmínek pro celkovou hygienu těla

- Vydání základních hygienických prostředků
- Zajištění úklidu prostor

c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:

aktivity umožňující lepší orientaci ve vztazích odehrávajících se ve společenském prostředí

- Návštěvy kulturně-společenských akcí a zařízení
- Návštěvy jiných sociálních služeb (prostředí)
- Sportovně-rekreační akce
- Víkendové/zátěžové pobyty

d) sociálně terapeutické činnosti:

1. pracovní terapie a další socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k trvalé abstinenci, prevenci relapsu, rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob

- Individuální poradenství a terapie
- Skupinová terapie a poradenství
- Rodinné poradenství/terapie
- Pracovní terapie
- Prevence relapsu

2. výchovné, vzdělávací, aktivizační a volnočasové aktivity

- Autogenní trénink a relaxace
- Režimová terapie
- Edukační skupiny
- Strukturované volnočasové aktivity

e) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:

1. pomoc při vyřizování běžných záležitostí,

- Sociálně právní servis

2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.

- Rodičovské skupiny/pobyty

Přímá práce ve prospěch klienta

- Kooperativní spolupráce (s ostatními institucemi, návaznými službami, úřady atd.)
- Případová supervize
- Vedení spisové dokumentace.

4. Optimální provozní doba

24 hodin denně/ 7 dní v týdnu

5. Optimální personální zajištění služby

Výčet profesí podléjících se na přímé práci

- sociální pracovník
- pracovník v soc. službách
- adiktolog
- psycholog

Poměr sociální pracovník / pracovníci podílející se na přímé práci

- 0,8 sociální pracovník / 0,2 ostatní pracovníci

Poměr pracovníků v přímé práci / nepřímé práci

- 0,8 pracovníků v přímé práci / 0,2 pracovníci v nepřímé práci

6. Parametry kapacity

Počet lůžek

Lůžkodny

Počet pracovních úvazků v přímé práci

Počet hodin práce s klientem

Podíl práce face-to-face s klientem v rámci pracovní doby, což je max. 70%

Počet osob na směně – denní 4 osoby, noční 2 osoby

Počet pracovníků – 10 (8 sociálních pracovníků a 2 pracovníci v sociálních službách)

7. Minimální standard služby pro zajištění potřeb v území

- Poskytování služeb a výkon činností, odbornost pracovníků dle zákona o sociálních službách
- Na kapacitu 15 klientů ve službě je 7 úvazků minimální standard
- Provozní doba nepřetržitá
- Materiálně technické zabezpečení:
 - Vhodný objekt
 - 1 auto
 - 2x počítač (1 pro klienty)
 - pevná linka
 - mobil
 - připojení k internetu
 - vybavení pokojů a společných prostor

8. Optimální výsledek práce služby směrem k uživatelům

Klient, který:

- abstínuje
- je připraven zvládnout rizikové situace v souvislosti s užíváním návykové látky
- je nakontaktován na doléčovací služby a jiné návazné aktivity, které následně využije
- má bezpečné adekvátní místo k bydlení
- má zajištěno zaměstnání, brigádu nebo se na to připravuje (rekvalifikace, stáž, aktivní hledání zaměstnání)
- v případě, že má zaměstnání, udrží si ho
- v případě, že nemá zaměstnání, má jinak zabezpečeno finanční zajištění (dávky, důchod, apod.)
- řeší své dluhy – splátkové kalendáře, insolvence, zlepšení finanční gramotnosti
- pečuje o své zdraví – stabilizace nebo zlepšení zdravotního a psychického stavu, lékařský dohled, prevence, užívání léků, zvýšení informovanosti v této oblasti
- navázal komunikaci s rodinou, blízkými osobami nebo se o to snaží
- zlepšil své komunikační dovednosti v úzké i široké komunitě – asertivita, zdravý kontakt
- vylepšení vztahů s okolím, volba bezpečných vztahů
- je iniciativní v řešení problémů v oblasti své kriminální minulosti
- žije jiným způsobem života – umí smysluplně a bezpečně využít volný čas, vrátil se ke svým koníčkům nebo si našel nové, umí si jej plánovat – režimová opatření
- seberozvíjí se
- zlepšil své kompetence v řešení běžných i náročných životních situací